

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Nr 272 • Wydawnictwo i Redakcja „Kurier Częstochowski”
Częstochowa, Adolf Hitler Allee 32, Tel. 22.45 i 22.49
Konto pocztowo-czekowe: Warszawa 66.
Dla ogłoszeń obowiązują cenniki Nr. 1.

Częstochowa, czwartek 18 listopada 1943 r.

Wychodził sześć razy w tygodniu. Abonament mie-
sieczny wynosi zł. 6.- (prócz tego portu 12 gr.)
Zamówienia przyjmowane są przez wszystkie
Urzędy Pocztowe w Gen. Gub.

Rok V.

Wynurzenie amb. sowieckiego w Meksyku

Umański odstąpił plany Kremlu

Moskwa zamierza wcielenie terenów b. Rzeczypospolitej Polskiej do ZSRR

LIZBONA, 17 listopada. — Donoszą ze stolicy Meksyku:

Odbył się tu bankiet, w którym pomiędzy innymi przedstawicielami dyplomatycznymi wziął udział także ambasador sowiecki w Meksyku, Umański. Półną godziną jeden z uczestników bankietu zrobił aluzję pod adresem Umańskiego, odnosząc się do obecnej sytuacji wojsk bolszewickich, wysuniętych najdalej naprzód. — W związku z tym poruszono także granicę byłej Rzeczypospolitej Polskiej, jak również odległość w kilometrach, w jakiej znajduje się dzisiejsza linia frontu w stosunku do obszaru byłej Rzeczypospolitej Polskiej. Jak zaznaczyła uczestniczka bankietu, ambasador Umański, który początkowo starał się nie reagować na te uwagi, dawał jednakże niedwuznaczny uśmiech dużo do zrozumienia, zdobył się wreszcie, wobec wyniku w tym miejscu milczenia obecnych, na odpowiedź. Odpowiedział on, że jest przekonany, że osoba pytająca niezawodnie się myli, bowiem odległość, jaka w chwili obecnej dzieli czoło bolszewickiego kłosa ofensywnego od „Polski”, wynosi nie mniej, niż 310 km i jest o te cyfry większa, niż to właśnie miał określić interlokutor.

To oświadczenie ambasadora Sowietów Umańskiego, wypowiedziane prawdopodobnie mimo woli, urosło do pewnego rodzaju sensacji politycznej, albowiem, jako pochodzące z ust powołanych, stanowiło pisarską antykontrybutywną wypowiedź przedstawiciela Związku Sowietów w związku z celami, jakie Moskwa ma na oku, w wypadku mającego ewentualnie nastąpić w przyszłości ustalenia granic we wschodniej Europie. Przy tej okazji niedwuznacznie zostało potwierdzone, że w zamiarach Moskwy leży teoretyczne przesunięcie o 350 km na zachód tych obszarów, na których zamieszkały Polacy. W praktyce przedstawiałoby to w ten sposób, że Związek Sowietów, w wypadku odniesienia zwycięstwa nad Niemcami, zamierza przy całej terytorium dawnej Rzeczypospolitej Polskiej wcielić do Związku Radzieckiego.

Co się tyczy okoliczności, że pogląd ten odpowiada faktom, zdaje się wynikać z doniosłości, jaką przypisuje się pochodzącej informacji z oficjalnej strony sowieckiej. Odpowiada ona bowiem wynurzeniu wysoce postawionego przedstawiciela Związku Sowietów jako granica, wypowiedzianemu prawdopodobnie za znacznym impulsem.

Urządowa moskiewska agencja telegraficzna „Tass” komentuje następująco, dosłownie brzmieniem zdaniem słowa, wypowiedziane przez Umańskiego:

„Dyplomatyczne kółka stolicy Meksyku mówią, że jest to pierwszy wypadek, że sowiecki dygnitarz na półkuli zachodniej publicznie zakomunikował życzenie Związku Sowietów.” Następnie wspomniana agencja telegraficzna komunikuje w tej sprawie dosłownie, co następuje:

„Te same kółka powiadają, jakoby słowa Umańskiego, wypowiedziane niebawem po zakończeniu konferencji Trzech Mocarstw w Moskwie, należy przypisać instrukcjom, nadeszłym z Kremlu.”

Wypowiedziane przez Umańskiego słowa stanowią odpowiedź na pytanie, które od chwili zakończenia konferencji moskiewskiej nie zniknęły z terenów międzynarodowej dyskusji na temat wyników konferencji, jaką między sobą odbyli Eden, Hull i Molotow. Kto zna język dyplomacji komunistycznej, orientuje się dokładnie, że ambasador Umański w całej rozciągłości, je jednakże w delikatnej formie, potwierdził wyrok śmierci, jaki zapadł w Moskwie w sprawie przysięgi małych narodów.

Korespondent zwycięzył dobrze poinformowanego „Timesa”, który to dziennik w obecnej chwili prawdopodobnie nie uważa za stosowne wypowiedzieć nieuprzejmych słów pod adresem sowieckiego sprzymierzeńca, również w sposób pośredni potwierdza to okoliczność, pisząc dosłownie:

„Sa tacy fachowcy dyplomatyczni, którzy mówią, że wynurzenie Umańskiego stanowi dowód tego, że Hull i Eden poczynili ustępstwa na rzecz Rosji Sowietkiej, odnośnie do projektów powojennych Moskwy dotyczących terytoriów, zamieszkałych przez Polaków.”

Nieco wyraźniej wyraża się w mniejszym stopniu skrapowany oficjalnymi stosunkami dziennik angielski „Daily Mirror”, stwierdzając, co następuje:

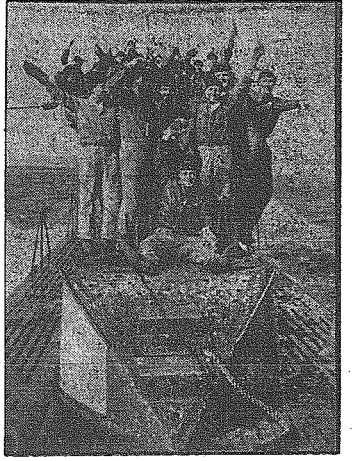
„Stworzenie jakiegokolwiek granicy polsko-sowieckiej, zgodnej z oświadczeniem Umańskiego, stanowiłoby zupełnie jawne naruszenie „Karty Atlantykowej”, zaś „New York Post” dodaje: „Byłoby tragiczną katastrofą, gdyby wojska sowieckie wkroczyły ponownie na terytorium dawnej Rzeczypospolitej Polskiej.”

„New York Sun” stwierdza: „Nie ulega żadnej wątpliwości, że te słowa Umańskiego są ciężkim ciosem dla wszystkich małych narodów europejskich. Wszystkie te narody, w obliczu konferencji moskiewskiej, wahały się pomiędzy nadzieją i rozpaczą. Otwarte przyznanie, że w Moskwie ujawniły się różnice poglądów, wstrząsnęło ich zaufaniem.”

SZTOKHOLM, 17 listopada. — Brytyjska służba informacyjna donosi z Waszyngtonu, że oświadczenia ambasadora sowieckiego w Meksyku Umańskiego, stały się przedmiotem ożywionych dyskusji.

W Nowym Jorku stwierdzają, że oświadczenia Umańskiego można uważać za dowód, że Hull i Eden, w ramach konferencji moskiewskiej, zatwierdzili ekspansyjne dążenia Sowietów w kierunku zachodnim. Korespondent radia brytyjskiego, Glenn Ferry, oświadcza, że Umański wszystkim małym narodom Europy odebrał jakąkolwiek nadzieję. Te obecnie zupełnie pozabawione wszelkiej nadziei narody są tymi samymi, które doznały już wstrząsu nerwowego, na skutek otwartego oświadczenia Edena, że na konferencji moskiewskiej zaznaczyły się różnice zdań.

Powrót z rejsu bojowego



Załoga niemieckiej łodzi podwodnej po skutecznym wyrwaniu na nieprzyjaciela wraca do swojej bazy.

Rezultat konferencji moskiewskiej

BERLIN, 17 listopada. — Bankiet w Meksyku będzie posiadał większe skutki polityczne, niż konferencja moskiewska — oświadczył pewien anany dyplomata niemiecki. Jeżeli Moskwa zdaje sobie sprawę z doniosłości, jaką będzie posiadało wynurzenie jej oficjalnego przedstawiciela na zachodniej półkuli, to wówczas powinno być tylko kwestią czasu, kiedy Umański zostanie zaszewany do Moskwy i tam, w ramach zainscenizowanego na wielką skalę procesu, stanie pod oskarżeniem ciężkiej zbrodni wojennej, w następstwie czego zostanie zlikwidowany. Zdaje się, że będzie to pierwszy wypadek, że demokratyczna, leninoga posiadka zachodniej półkuli mogła stać się przyczyną zguby dyplomaty sowieckiego. Dzięki nastrojowi wieczornemu i zrzecemu tonowi rozmów swoich partnerów alianckich, dał się on skłonić do wynurzenia, które demaskuje zakulisową grę dyplomacji sowieckiej. Wcale bym się nie zdziwił, oświadczyła owa wspomniana

osobistość niemiecka ironicznie, gdybym pewnego dnia dowiedział się, że Umański znalazł się pod zarzutem utrzymywania tajnych stosunków z Trzecią Rzeszą. Słowa bowiem, jakie sformułował on całkiem poważnie w tych późnych godzinach nocy, niewątpliwie także ku największemu zdumieniu wszystkich obecnych, są wprost idealnym argumentem na poparcie tezy, jaką Niemcy, będące świadomym obrońcą interesów ogólnoeuropejskich, reprezentują już od dawna i jaką zwiastowała od chwili zakończenia konferencji moskiewskiej jeszcze raz w całej pełni podkreśliły.

Poza tym w stolicy Rzeszy ze zainteresowaniem rejestruje się wszystkie dalsze doniesienia, jakie na marginesie tej sprawy pojawiają się na łamach dzienników światowych, a to z tego względu, ponieważ odnosi się wrażenie, że lepiej niż wszystko inne oświetlają one te subtelne wypadki, jakie rozegrały się w ramach 14-dniowych rozmów moskiewskich.

Stan wojsk rumuńskich na Krymie

BUKARESZT, 17 listopada. — W opublikowanym w sobotę wieczorem komunikacie podano do wiadomości, że z rozkazu marszałka Antonescu pewien generał ministerstwa obrony dokonał przeglądu wojsk krymskich. Podróż inspekcyjna generała trwała od 4-go do 11-go b. m., przy czym zwiędził on oddziały wojskowe oraz placówki czynników wojskowych na Krymie i na froncie Perokopu. Stan moralny i fizyczny wojsk, jak również ich wyposażenie, były bardzo dobre. Po większej części oddziały te zaopatrzone już są w wyposażenie zimowe.

Na podkreślenie zasługuje rumuńsko-niemieckie braterstwo broni oraz wzajemne zaufanie.

Skuteczna niemiecka akcja obronna na Wschodzie

W ciągu dwóch ostatnich dni zniszczono 481 czołgów bolszewickich

Z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA, 17 listopada. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 18 listopada:

W wielkim łuku Dniepru nieprzyjaciel ponownie napierał znacznymi siłami na nasz front, na południowy zachód od Dniepropetrowska i na północ od Krzywego Rogu. Ataki jego załamaly się o zacięty opór naszych dywizji, które nieustannie przystępowały do zdecydowanych przeciwnaataków i zniszczyły przy tym grupę nieprzyjacielską, która przejsiowam wlaowała się. Na odcinku jednej tylko dywizji zniszczono 71 czołgów nieprzyjacielskich.

Na nieprzyjacielskich przyczółkach mostowych, na północny zachód od Kremenczuga i na północny zachód od Czernkas, panowała wczoraj ożywiona działalność bojowa.

W rejonie bojowym Zytomierza, w toku własnych przeciwnaataków, przełamano kilka pozycji polowych bolszewików, zdobyto liczną ciężką broń i zniszczono jedną odciętą nieprzyjacielską grupę bojową. Silne przeciwnaataki nieprzyjaciela załamały się. Mimo niekorzystnych warunków atmosferycznych, lotnictwo stale powtarzało, zdecydowanymi atakami, wspierało z szczególną skutecznością walki operujących tam formacji armii lądowej i SS.

Na południowy zachód i na północny wschód od Homia odrzucono, albo powstrzymano nowe ataki bolszewików, wspierane przez samoloty bliźkiego wsparcia i czołgi.

Na zachód od Smoleńska nieprzyjaciel atakował dalej licznymi dywizjami strzelcy i znacznymi siłami pancernymi. Odparto go w skoncentrowanym ogniu obronnym.

wym wszystkich rodzajów broni, przy czym poniósł on wysokie, krwawe straty. Do uzyskania tego sukcesu obronnego przyczyniła się szczególnie artyleria niemiecka, która swym żywo kierowanym ogniem rozbiła oddziały nieprzyjacielskie na pozycjach przygotowanych i zaryglowała włamania.

Z okolicy na północny zachód od Smoleńska i z rejonu Nawla zaparutowano gwałtownie walki o charakterze lokalnym.

W ciągu ostatnich dni zniszczono na froncie wschodnim 481 czołgów sowieckich.

W ciężkich walkach ostatnich tygodni w rejonie bojowym Kijowa odznaczyła się szczególnie turyńska 7-ma dywizja pancerna, pod dowództwem generała-majora von Mantuffa, zaś na Krymie frankońsko-niemiecko-sudecka 95-ma dywizja piechoty, pod dowództwem generała-porucznika Gareisa.

Z frontu południowo-wschodniego, poza obu stroną działalnością artylerii i oddziałów zwiadowczych, zaparutowano tylko skutecznego atak sił północno-amerykańskich na jedno ze wzgórz, położone na północ od Mitnana.

Na wyspie Leros trwają jeszcze walki naszych sił desantowych z nieprzyjacielską załogą wyspy.

Przybrzeżne jednostki strażnicze marynarki wojennej zatopiły znowu na Morzu Egejskim nieprzyjacielską łódź podwodną.

Podczas ataków na lotniska niemieckie w rejonie południowej Grecji zestrzelono wczoraj 18 bombowców, północno-amerykańskich.

Brytyjskie samoloty nekajazie zrzuciły ubiegłej nocy kilka bomb na zachodnie Niemcy. Przy słabej nieprzyjacielskiej działalności lotniczej nad okupowanymi obszarami zachodnimi zestrzelono 6 brytyjsko-niemo-amerykańskich samolotów.

Silna formacja ciężkich niemieckich samolotów bojowych zaatakowała ubiegłej nocy z dobrą skutecznością miasto portowe, Plymouth.

Waszyngton nie przyznaje się do klęsk

SZTOKHOLM, 17 listopada. — Rząd amerykański w dalszym ciągu nie zdobył się na odwagę podania do wiadomości wykazu swych strat w czasie różnych bitew morskich i powietrznych dokola Bougainville.

W Waszyngtonie zupełnie pomija się milczeniem japońskie komunikaty wojenne lub oświadcza się po prostu, że są one fałszywe. Przy tym Waszyngton wika się nieustannie w sprzecznościach, co naturalnie w silnym stopniu zwróciło na siebie uwagę opinii publicznej, która oczywiście dowiedziała się o doniesieniach japońskich. — Doniesienia te, ze względu na ich zdecydowane brzmienie, wywarły silne wrażenie i porównanie się z oświadczeniami Waszyngtonu. Z tego powodu w szerokich kręgach panuje wielkie zaniepokojenie, ponieważ jest powszechnym przekonaniem, że dane japońskie nie mogą być w żadnym wypadku wyssane z palca.

Zadają tam sobie ponownie pytanie, czy skoncentrowanie wszystkich rezerw sił wo-

łącznie na obszarze atlantyckim nie doprowadziło do niebezpiecznego odroczenia frontu Oceanu Spokojnego. Do kategorii tych poglądów należą sensacyjny artykuł pułkownika Mac Cormicka, właściciela „Chicago Tribune”, który w niedzielnym wydaniu swego dziennika domaga się ponownie z największą stanowczością, aby w przyszłości całą amerykańską produkcję zbrojeniową użyto na Oceanie Spokojnym.

Achinleek chce się usprawiedliwić

MADRYT, 17 listopada. — Dowódca brytyjskich sił zbrojnych w Indiach, generał Achinleek, przybył — jak z Londynu podaje dziennik hiszpański „Arriba” — do Londynu, by tutaj w obszernym przemówieniu uspokoić kółka cywilne i wojskowe Anglii, niezadowolone i zniecierpliwione z powodu niezgodności zapowiedzianej ofensywy przeciwko Burmii.

Walki powietrzne nad Kretą

BERLIN, 17 listopada. — Baterie przeciwlotnicze niemieckiego zestrzeliły w dniu 14 listopada nad wyspą Kreta 7 samolotów alianckich...

W godzinach południowych dnia 16 b. m. 3 myśliwce niemieckie typu „Messerschmitt” przelatujące nad wyspami Morza Egejskiego zaatakowały w locie niższym eskadrę brytyjskich samolotów niszczących...

Przeciwko pogłoskom alianckim STAMBUŁ, 17 listopada. — Posł Sadak zwrócił się w dzienniku „Akszam” przeciwko pogłoskom, lansowanym w ostatnim czasie przez aliantów, jakoby przystąpienie Turcji do wojny zdołało wypłynąć na skrócenie wojny...

Anglia grozi Arabom wojną

BERNO, 17 listopada. — Agencja brytyjska „Exchange Telegraph” donosi z Libanu, że oficjalny przedstawiciel rząd brytyjski w Libanie Spears wystosował do przywódców arabów w tym kraju ostrą oświadczenie...

W Turcji o ganllistach

STAMBUŁ, 17 listopada. — „Tan” krytykuje stanowisko ganllistów w Libanie, którzy spowodowali protest wszystkich narodów Bliskiego Wschodu...

Jak donosi jeden z dziennikarzy amerykańskich z Aguru niedawno należy oczekiwać przyjazdu Duff Coopera w charakterze przedstawiciela dyplomatycznego Wielkiej Brytanii.

O. W. GAIL. Kamień z Księżyca. POWIEŚĆ. Autoryzowany przekład J. St. Głównym miała pewność, że Korf przybędzie, gdyby choć jedno słowo z księgi dotarło do niego...

Angloamerykanie a Kreml

Dziennik rumuński „Viataza”, zastanawiając się nad ostatnimi zdarzeniami w rejonie Morza Śródziemnego stwierdza, że choć by Angloamerykanie najścisłej wiaryzli w możliwość jakiejś „polityki pokojowej”...

Współpracownik dyplomatyczny dailenika „Berliner Börsenzeitung”, poddawszy trzeźwej ocenie rezultaty konferencji moskiewskiej, doszedł do wniosku, że Moskwa w stosunku do Angloamerykanów przeformowała swoje stanowisko w całej pełni...

W dalszym ciągu „Börsen Zeitung” zwróciła uwagę na milczenie w stosunku do małych państw, a mianowicie Finlandii, Polski, Rumunii, Bułgarii, Turcji oraz Iranu...

Clifford, korespondent „Daily Mail”:

„Niezszczone nadzieje we Włoszech”

Rzeczając okiem wstecz na rozwój wypadków wojennych w rejonie Morza Śródziemnego, pisze Alexander Clifford, korespondent wojenny dziennika „Daily Mail”, że minęła obecnie jedna faza wojny we Włoszech...

Clifford rzuca następnie pytanie, czy w dotychczasowym przebiegu wojny włoskiej odbyło się wszystko ku zadowoleniu aliantów, czy też nie można było wielu rzeczy wykonać szybciej i lepiej?

— Nie może pan więc przebaczyć mi? Pytanie brzmiało jak prośba. Korf milczał. — Augucio Korf! O co mnie pan oskarża? — zapytała Natalia grzającymi się wzruszenia ustami...

kij potęgi kontynentalnej jest czynnikiem decydującym — otóż ta sytuacja zmusza Angloamerykanów do czynienia Umi Szwajcarii wszelkich ustępstw politycznych.

Dla Kremlu, zmierzającego, pomimo wszelkich odmiennej zapewnień, do przeprowadzenia swoich planów bolszewizacji całego świata, osiągnięte koncesje nie są wystarczające i dawne metody propagandy...

Według wiadomości z Waszyngtonu, członek parlamentu USA, republikanin Dondero z Michigan miał oświadczyć, że stałki, które na podstawie umowy dzierżawno-praczej transportują przesyłki do ZSRR, powracają stamtąd do Stanów Zjednoczonych z wielotonyowymi ładunkami na terału agitacyjnego w postaci tysięcy dzienników i czasopism bolszewickich...

Dondero oświadczył w pewnej rozmowie, że konferencja moskiewska wprawdzie zadzieliła więzy pomiędzy Ameryką a Unią Sowiecką, jednak transporty piśmiełki bolszewickich do USA są niewątpliwym zgrzytem w tych przyjaznych stosunkach. Czasopisma te składają się z artykułów, w których autorzy domagają się tworzenia grup komunistycznych w Stanach Zjednoczonych...

Jedną z prób reakcji na macki Kremlu w Stanach Zjednoczonych podjęta została na platformie religijnej. Czynniki kierownicze kościoła rzymskokatolickiego w USA, na lamach dziennika

„Times” podały do wiadomości, że nie mogą one bez zastrzeżeń w całej rozciągłości sypobować deklaracji, złożonej na konferencji moskiewskiej. Oświadczenie moskiewskie — jak podkreślają dalej czynnikic kościelne — jest powodem troski dla zwolenników sprawidliwości, nie tylko skutkiem tego, co w oświadczeniu podkreślono, lecz w znaczenie większym stopniu przez to, co nie zostało wyrażone w słowach.

„Times” dodaje, że jest to pierwszy wy-padek zastrzeżeń w USA przeciw wynikom konferencji moskiewskiej. Nie zmienia to jednak faktu, że w warunkach obecnych „koń trojański” bolszewizm w krajach amerykańskich ma wszelką swobodę hasania po rozległych preriach propagandy na rzecz rewolucji światowej.

Rywalizacja w Libanie

IZMIR, 17 listopada. — Według doniesienia rozgłoszenia radiowej w Bejrucie, żaden z patriarchów Libanu nie zwrócił się do Anglików, bowiem mieszkaniec Libanu powstrzymują się od wydania opinii, czy uważają za lepszą francuską administrację, czy też angielską władzę ochronną. Dziennik „El Misiri”, na którego lamach ukazał się protest patriarchy maronickiego z powodu postępowania Francuzów w Libanie oświadcza w związku z dementi, że rozgłoszenia radiowa w Bejrucie podlega kontroli Francuzów.

Uroczystość w armii hiszpańskiej

MADRYT, 17 listopada. — Gen. Asensio, minister spraw wojskowych Hiszpanii wry cył na terenie miasta uniwersyteckiego w Madrycie patenty 2.300 podoficerom hiszpańskim. Są to podoficerowie, uczestnicy hiszpańskiej wojny dymowej, którzy, po ukończeniu specjalnego kursu wyszkoleniowego, zostali przyjęci do aktywnej służby w armii.

Uroczystość rozpoczęła się mszą św. polowa po której nastąpiła przysięga oraz wręczenie patentów. Następnie odbyła się defilada przed ministrem. Wraz z wojskowymi, w której m. in. wzięli udział głównodowodzący generał madryckiego okręgu wojskowego gen. Salitruel, dyr. najwzjęszy hiszpańskiej akademii wojskowej gen. Kondelan i szereg czołowych osobistości wojskowych.



„Dzwonił kochanie — wszystko co my, Amerykanie czynimy, robimy zawsze w imię wolności, sprawidliwości, kultury oraz moralności.”

dobrze imie — oddałabm własne szczęście dla wielkiego dzieła! Po nieszczęsnym pożarze pańskiego laboratorium, zwątpiałam o budowie pańskiej maszyny. Widziałam, że pan dalej czyni doświadczenia, bada, rozważa, a czas pędzi mi duszę. Opuściłam pana i przedstawiałam wszystkie skradzione plany memu ojcu. Proszę mi wierzyć, że moje postępi nie były skierowane przeciw panu, musiałam jednak przy pomocy wiadomych panu środków usunąć przeszkody, które mogły być niebezpieczne dla przedsięwzięcia mojego ojca. Teraz ca! został osiągnięty — statek międzyplanetarny szyćbje w przestworzach eteruzynek i jestem szczęśliwa, że jest to dzieło i zwycięstwo Korfa. A jeśli moje wezwanie z księżycą o pomoc przyczyniły się do przyspieszenia budowy „Geriona” — gotowa jestem przyjąć wyrok świata i jestem dumna ze swych postępków. Więc czekam na pańskie potępienie mnie!

skiego czy też pójść po rozkazy w tej sprawie do Korfa, gdy obok wytonił się doktor Finkle. — Dlaczego to ma pan taką strąpaną minę. Berger, jedziemy przecież do domu! — Skądże znowu, panie doktorze — rozemiał się zapytany, ani mi się śni o strąpaniu! Zastanawiałem się tylko, czy wolno mi teraz przeskodzić panu Korfowi; chciałbym dowiedzieć się o rozkazy. Finkle położył rękę na ramieniu Bergera: — Niech pan teraz tam nie wchodzi. Proszę kierować stakiem według własnego uznania. Ja przyjmuję odpowiedzialność za to! — Czy to prawda, że monsieur Valé nie jest żadnym korespondentem prasowym? — zapytał poufnie Berger. — Jak pan to rozumie? — Uważam go za konstruktora rakiety, Suchinowa. — Skąd pan o tym wie? — Rozważyłem sobie trochę jego sposób zachowania się. Jak na dziennikarza ma on trochę za dużo rozumu dla spraw technicznych i zbyt interesował się mechanizmem obsługi statku. A następnie sposób, w jaki mówił o rakiecie, która znał dokładnie od zewnątrz, w środku, zanim ja chwyciliśmy na linę. Nasz kuchnar opowiadał także, że przed odjazdem przelał w gazecie o Suchinowie. Wszystko było czternaście za tym, że — Ma pan rację. On jest naprawdę tym, o kim pan myśli. Na statek nasz zapędziła go troska o swoją rakieta. A czy wiadomo panu, kim jest Skoryna? — Kierownik rakiety? — Nie kierownik! lecz kierowniczka! Skoryna nie jest mężczyzną lecz panienką i córką Suchinowa. — No, no! Do stu diabłów! Calkowicie szacunek dla niej! Dziewła dziewczyna! — Czy znał pan również asystentkę, te która swego czasu pracowała u Korfa? — Rozumie się — odparł Berger. — Jeśli do-brze pamiętam, nazywała się ona Wew. Miała nadmierną głowę i przewyższała wiedzą naszego inżyniera. Zdała mi się, że pan Korf b... tego zasnucony gdy ona odeszła.

LI... Cz... Wi... na p... por... brudn... de... my... swy... fałsz... na p... od... Cze... sie n... Pie... cy i l... o le... i... fra... Pra... Wc... nie w... zdoby... po ra... dziej... P... D... w... on z... które... Otó... łowej... rywek... honor... głowa... można... dzień... pensj... Age... 8 ty... Dzi... doop... w... sie Z... czoł... — ekwi... me... (p) s... z... r... Sp... y... tal... iaco... Bog... od 9... chory... Bor... urz... rej... le... od 6... 6 roz... Kule... godz... Nr. r... Mied... urz... tel... le... Mas... od 9-... 14 i... Ro... urz... rej... le... Ulew... 9-ej d... Ksi... (bal... ny w... wadze... towar... ze pr... brzyt... właści... własny... go ich... chodu... miasta... zierski... nie os... swero... grzebi... w... smy... te to... towar... We... kładzi... ia upi... ty wp...

Z Częstochowy i okolicy

Listopad
18
Czwartek

Dziś: Maksyma, Anieli
Jutro: Elżbiety kr. wdowy
Wschód słońca o g. 7,26
Zachód - - - 16,04
Zaciemniamy
od godz. 16,45 do godz. 6,40

Pieniądze

Wiemy o nich dużo, że trzeba je na wzór „papa porządniczego” nosić nieopamiętanie, dla wygody, estetyki i ekonomii czasu użyć w portfelu względnie portmonetec. Ponieważ są brudne, przechodząc stale z rąk do rąk; po każdej gotówkowej transakcji higienista używa mydła i wody.

Wiemy też, że rysunki na banknotach są nadzwyczaj zawile i trudne do podrobienia, że za fałszerstwa grozi nieubłagana kara, że mamona płynię do nas powoli, a odpywa po prostu cudownie lekko i t. d., i t. p.

Często też zastanawia nas kwestia ich zdobycia na równi z problemem zarobkowania. Pieniądze! Optymiści twierdzą, że leżą poprostu na ulicy i bez dwóch zdań dają zbierać je we worki, o ile znalazca odnacza się życiowym sprytem i handlowym zmysłem.

Francuski Urząd Statystyczny Vichy oblicza, że istnieje 1240 możliwości zarobkowania. Wcale pokazuje liczbą, (prawdą?), ale mimo to nie wystarczy, by zaspokoić popyt na sposoby zdobycia pieniędzy. Tym tłumaczy się, iż raz po raz słyszmy o najoryginalniejszych i najbardziej groteskowych pomysłach zarobkowych. Przykładem służyć może chociażby Harold Davidson rektor w Stiffkey, który przeżył ważny proces. Chcąc wnieść apelację, musiał on zebrać sumę na wysokie koszty procesowe, które w Anglii trzeba płacić z góry.

Otóż rektor Davidson w mieścinowości kapiełowej Blackpool kazał ustawić na placu rozrywkowym beczkę, w którą wlał ze wszelkimi honorami — udając Diogeneza. Plakat nad jego głową głosił czerwonymi trzcionkami: „Tutaj można oglądać rektora z Stiffkey”. Pierwszy dzień wykazał frekwencję 5.000, gapiów po 6 pensów od sztuki.

Agent londyński zaangażował Davidsona na 8 tygodniowo „tournee beczkowej”. Pieniądze!

Dziwne słowo, bezkompromisowa namiętność, dooping, życia! Kochają tylko tych co podzieli się w czepku! Ułomność skąpców. Wyrzucenie się zasad i czystości duszy kobiet lekkiem obczytały.

— Pieniądze — skromny datek litości, lub ekwiwalent płynący leż, gdy „góra!” zastąpić może zwykłą chusteczkę do nosa. h. a.

Ostre strzelanie

(b) Dnia 18 listopada b. r. od godz. 20-ej do 22-ej w rejonie plac ćwiczeń, Sabinów północny - las, odbędzie się ostre strzelanie. Wejście na wymienione tereny na godzinę przed 1 po podany czas połączone jest z niebezpieczeństwem dla życia.

Wykaz lekarzy-dentystów

(g) W zamieszczonym w Nr. 245. naszego pisma z dnia 15 października b. r. wykazie lekarzy-dentystów, zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Częstochowie, zaszyły pewne zmiany tak, że obecnie przedstawia się on następująco:

Bogdas Maria, Al. Kościuski 21, godz. urzęd. od 9-ej do 11-ej i od 17-ej do 18-ej, przyjmując chorych ubezpieczonych z rejonów 5 i 9.
Borkowska Irena, Adolf Hitler Allee 14, godz. urzęd. od 9-ej do 10-ej i od 17-ej do 18-ej, Nr. rej. lek. 7 i 12.

Czerwńska Anna, Al. Wolności 9, godz. urzęd. od 9-ej do 10-ej i od 17-ej do 18-ej, Nr. rej. lek. 6 oraz Redziny, Przyryw i Żarki.
Kuluszowa Helena, ul. Waszyngtona 61/63, godz. urzęd. od 9-ej do 11-ej i od 15-ej do 16,30, Nr. rej. lek. 1, 10 i 13.

Mierzanowska Maria, Al. Wolności 33; godz. urzęd. od 9-ej do 10-ej i od 17-ej do 18-ej, Nr. rej. lek. 2 i 8.
Maszewska Zofia, Al. Wolności 27, godz. urzęd. od 9-ej do 10-ej i od 17-ej do 18-ej, Nr. rej. lek. 14 i 15.

Roessler Witold, ul. Narutowicza 263, godz. urzęd. od 9-ej do 10-ej i od 17-ej do 18-ej, Nr. rej. lek. 3, 4 i 11 oraz Ulewiec Genowefa, Mstów, godz. urzęd. od 9-ej do 9,30 i od 17-ej do 17,30.

Księgowość w zakładzie fryzjerskim

(ba) Ze względu na liczne zapytania ze strony właścicieli zakładów fryzjerskich co do prowadzenia księgowości i odnośnie do przychodu towarów, na podstawie informacji — aśnia się, że przedmioty tego rodzaju, jak pedzły, mydła, brytywy, nożycki itp. przedmioty — jeżeli właściciel fryzjera nabywa je do użycia we własnym przedsiębiorstwie, a nie w celu dalszego ich zbycia, nie zapisuje się w księdze przychodu ich towarów. Są wypadki, że właściciel fryzjerskich damskich, lub też właściciel warsztatu swego zasadniczo zawodowo, lecz również uprawiają w swej firmie handel różnego rodzaju grzebleniami, wodami, mydelkami i różnymi kosmetykami. W tych wypadkach i jeśli chodzi o te towary wpisujemy ich do księgi przychodu towarów jest obowiązkowe.

We wszystkich takich wypadkach, jeśli w zakładzie sprzedaje się kosmetyki, władze zalecają wpisywanie do księgi przychodu towarów całą wpływ towarowy, z tym, że przedmioty, któ-

re przeznaczone są do zużycia w zakładzie należy notować atrymentem czerwonym, a sumę pozycji czerwonych oddzielić od sumy ogólnej.

Dalsza gotówka na wykonywanie zleceń dla Spółnot Pracy

(b) Jak dowiadujemy się, w tych dniach z zasobów Funduszu Gospodarczego Rzemięta przekazano dalsze 300.000 złotych Centrali dla Dostaw Rzemieślniczych celem wykonania zleceń w rzemieśle odzieżowym.

Przy pomocy tej kwoty Spółnoty Pracy zostały wyoszone w zlecenia dla wytwórczości cywilnej. Sumę powyższą oddano do dyspozycji terminowo na okres 12 tygodni.

W niedługim czasie zostanie oddana do dyspozycji dalsza, pokazna kwota celem zatrudnienia Spółnot Pracy dla rzemięta skórzanego oraz przetwarzającego metal.

Przed zimą w gospodarstwie domowym

(ba) W krótkim czasie spodziewać się należy pierwszych przymrozków. W związku z nadchodzącą zimą w gospodarstwach naszych przygotowujmy się wszystko, aby zabezpieczyć się na długi okres zimowych miesięcy. Z szaf, szkrzyń i kufur wyjmujemy zimowe ubrania i okrycie, przewietrzamy je i przeglądamy czy nie zostały zniszczone przez mole. Kufry te szyć nam będą w okresie zimy na przechowywanie okryć letnich, ma się rozumieć po dokładnym ich wywierzieniu, wypraniu, odprasowaniu i oczyszczeniu.

Ważną czynnością każdego gospodarstwa domowego jest doprowadzenie do porządku okien, drzwi itp. Szyby i żelazki są pocięczone — należy wpisać nowe, otwory przpuszczające zimne powietrze — zakitać względnie odpowiednio uszczelnic.

Pieci i kuchnie, które odgrzewają podczas zimy najważniejszą rolę, należy poddać remontowi. A jeżeli zachodzi potrzeba — przebudować. Zwrócić się powinno uwagę na to, aby po repara-

racji pieca nie palić od razu dużym ogniem, gdyż glina łatwo wówczas pęka, a cała praca okaże się daremna. Do palenia, przystępując, się systematycznie, początkowo ogień mały, później większy.

Czy krowa w zaprzęgu traci na mleczności?

(ba) Ogólnie jest wiadomym, że sytuacja woienna spowodowała wiele braków i niedoborów. Sytuacja wojenna sprawiła również, że coraz częściej na terenie na ogół biednego pow. kieleckiego, widzi się krowy użyte do zaprzęgu.

Gospodarze używają jej jako sily pociągowej, stawiają bardzo często zarzut, że krowa w uprzęży nie daje mleka przez co gospodarstwo narazone jest na straty, które w żadnym mierze nie będą nadciagnięte przez zwierzęcia.

Zarzut ten jest z jednej strony słuszny, bo istotnie, mleczność krow, używanych do zaprzęgu spada ilościowo o 10 — 20 procent, jakościowo jednak mleko nie traci oraz proporcjonalnie do spadku ilościowego mleka, podnosi się procentowo zawartość w nim tłuszczu. Rolnik wie o tym dobrze, że odstawiając mleko do mleczarni zbiorczej, płaci ona nie za nie, jako takie, ale za tłuszcz w nim zawarty.

Praca wzmocnienia obręczy zwierzęcia do czego przyczynia się przebywanie na świeżym powietrzu.

Rolnik musi jednak wiedzieć, że krowie pracującej, a więc takiej, która jest w gospodarstwie przydatniejsza, należy dawać więcej paszy treściwej, aniżeli krowom stojącym bezczynnie w oborze. Trzeba tu jeszcze zwrócić uwagę, że krowa nie powinna dłużej pracować niż pół dnia.

Jeszcze jedno co przemawia za skutecznym użyciem krowy do pracy — jest ona o wiele odporniejsza na choroby aniżeli koń.

Paczki żywnościowe dla jeńców

(ba) Podobnie jak w roku ubiegłym, na skutek zezwolenia odnośnych władz Polskiej Czerwony Krzyż przygotowuje akcję wysyłki paczek żywnościowych dla jeńców. Akcja ta przeprowadzana będzie przez wszystkie powiatowe placówki P. C. K., które otrzymały już odpowiednie polecenia. Również w roku bieżącym w akcji wysyłkowej weźmie udział społeczeństwo, które w ramach swych możliwości złoży na ten cel dary żywnościowe, zaszczoneżone w gospodarstwach domowych.

Jak nas informuje P. C. K. na okręg Kielecko-Radomski w Kielcach, przyjmowanie darów s'ma technych dla jeńców odbywać się będzie w 11 placówkach na terenie Okręgu Radomskiego, przy czym ostateczny termin ich składania wyznaczony został na dzień 20 listopada b. r., choźi bowiem o to, aby zadać zapakować i wysłać upomniki jeszcze przed 1 grudnia.

Stosownie do zarządzenia władz, poszczególna paczka nie może przewyższać wagi 2 kg. a zawierać może następujące produkty: pierniki lub ciasto (ciastka), słodycze (cukierki, cukier lub miód), papierosy (tytoń) oraz oplatek i galaretkę jedlną.

Osoby pragnące współpracować w akcji wysyłkowej paczek żywnościowych dla jeńców polskich, mogą składać wymienione wyżej artykuły w stanie luźnym (nie opakowane), gdyż opakowanie ich przeprowadzi P. C. K. według przewidzianych wzorów. Dary, jak zaznaczaliśmy wyżej, składać można w powiatowych placówkach czerwonożyjskich — do dnia 20 b. m.

Placówki powiatowe przygotowują opakowanie darów we własnym zakresie.

Sądzić należy, że społeczeństwo, które już niedłukrotnie dało wyraz wybitnej współpracy i pomocy, również w bieżącym roku nie zawiedzie, przekazując dla polskich jeńców choćby najmniejszy upominek świąteczny. A może pracownicy przedsiębiorstw miejscowych powtórzą z szlachetnym krokiem i również dzisiaj złożą w P. C. K. choćby po 10 papierosów dla jeńców ze swych przychodów. Będzie to wielkim wyrazem pamięci o rodakach.

Dary świąteczne dla jeńców składać należy w następujących placówkach P. C. K. na terenie Okręgu Radomskiego: Biuro P. C. K. w Kielcach, ul. Kolejowa 42; Placówka P. C. K. w Busku, w lokalu KKO — p. Lucjan Orłowski; Biuro P. C. K. w Czechochowie, Aleja Wolności 29, Placówka P. C. K. w Jedrzejowie, ul. Główna 73 — p. Emilia Kabzińska, Placówka P. C. K. w Końskich, ul. Parkowa 5 — dr. Jan Wyliczyński, Placówka P. C. K. w Opawie, ul. Kościelna 13 — dr. Józef Opek, Placówka P. C. K. w Piotrkowie, Plac Żydowski 9 — dr. Józef Opała, Biuro P. C. K. w Radomiu, ul. Wysoka 4, Biuro P. C. K. w Radomsku, Plac 3-go Maja 2, Placówka P. C. K. w Starachowicach, ul. Dolna 101 — p. Mikołaj Grabczyński oraz Biuro P. C. K. w Tomaszowie Maz., ul. Mościckiego 9.

(d) Jak dowiadujemy się, Polskiej Czerwony Krzyż w Czechochowie, Al. Wolności 29, zgodnie z zezwoleniem Rządu Gen. C.ub. z dnia 3 listopada 1943 roku, przyjmuje do dnia 25 b. m. artykuły żywnościowe oraz drobne upomniki gwiazdkowe dla polskich jeńców wojennych, przebywających w niewoli.

Odlat piosenki

Pod ciężkim lat brzemieniem kr. ziemi schyłone
stuletnich drzew korony na wietrze się chwieją
i liście rdaż przekarte, bezszelestnie sięją—
uścielą mięki dywan pod stopy zmęczone.

I leć liście, leć równo, z drzew pokłonem,
jak gdyby jesień chciała śmiać skryć przed zawięją,
przed mrozem, którym drzewa, jak starzec siewięją,
pod barwny płaszcz królewski, pod listki złoczone.

Gdzieś z dala słychać smętny głos piosenki płaszczcej—
Przebrzmia — a w wym sercu pozostały echa,
wiem bowiem, że w tym roku nie zabrzmi już więcej—

u drzewie,
że może przyszła wiosna da koniec
a wtedy pieśń nie będzie kłać, lecz się uśmiechać!

Włodzimierz Orski

Dzień w kraju

ZAKŁAD WYCHOWAWCZY

KRAKÓW. Wydział Opieki Społecznej m. Krakowa zajmuje się likwidacją bezrobocia na podstawie norm prawnych z 18 sierpnia 1938 r. Specjalną rolę odegrać obywateli w wieku szkolnym, pozostałych bez rodzicielskiej opieki. Wychowaniem wspomnianych podrodków zajmuje się zakład wychowawczy dla chłopów w Bronowicach.

Metody wychowawcze zakładu okazały się dotychczas bardzo skuteczne. Wykolejona młodzież, po prze-kroczeniu progów zakładu specjalnie się w rozmaitych rzemiołach tał, aby po wyjściu na świat mieć możność zarobkowania na życie. Pierwszy pobyt w zakładzie trwa do 6 tygodni. W przypadku zaplanowania chłopca powrótnie na własną siłę, termin pobytu w zakładzie odnowotnie ulega przedłużeniu.

NOWE MOZLIWOŚCI PRZEDUCZENIE

KRAKÓW. Cypriela miejskie Krakowa, które dotychczas stały do dyspozycji pacjentów chorobych na choroby zakaźne, uległy ostatnio pewnemu rozszerzeniu. Dalszym poprawieniem sytuacji na oddziale szpitalniczym jest zorganizowanie ambulatorium stożego pod kierownictwem Oo. Kapucynów, w ambulatorium tym mogą być leczeni i opielanie pacjenci skierowani przez Polski Urząd Opieki Społecznej. W razie potrzeby wspomniani pacjenci mogą być przekazani również do specjalnych klinik.

ROZSZERZANIE HODOWLI DRZEZ OWOCOWYCH

LWÓW. — Kilka tysięcy i po sobie kolejno następujących ostrych zim wyszczepiono drzewostan owocowy w Galicji do 80 proc. W związku z tym odnośne władze dokładają wszelkich starań, aby lięba drzew owocowych odpowiednio pomnożyć.

Największą uwagę zwrócono przy tym na jablonie. Na podstawie doświadczenia okazało się, że dotychczas nie otrzymano takiego gatunku przyszy, który byłby tak owocno przystosowany do drugiego zimowania. Odpowiednich gatunków jabłoni przyszy około 15. Są to przeważnie gatunki środkowo-europejskie.

20 sztuk owocowych w Galicji zajmuje się hodownictwem odnośne władze. Władze te mają także do dyspozycji wiatraków do kłosa drzewa na wieś, do dalszej pielęgnacji.

Z założen karty

(p) Ostatnio na terenie Czechochowskiego zmarły następujące osoby:
Kwiatkiewicz Jan, lat 57, ul. Jasnowojska 8/10; Płabek Anastazjan, lat 41, ul. Warszawska 57; Wesołowski Władysław, lat 36, ul. św. Rocha 65; Badowski noworodek, ul. św. Barbary 45; Skrzyżdzka Antonina, lat 77, ul. Orlicz-Dreszera 25; Nowak, noworodek, ul. Limanowskiego 44; Wieszczek Leonardi, lat 77, ul. Brzeźnicka 30; Waszek Kazimierz, lat 41, ul. Podwójna 9/11; Walczyk Salomea, lat 74, ul. Garniarska 15; Podjęński Teodor, lat 70, ul. Żelazna 108; Rolak Jadwiga, 1 miesiąc, ul. Batorego 52; Epp Józef, lat 80, ul. Piastowska 15/17; Pyja Jan, lat 36, ul. Kreta 9 oraz Pajczek Elżbieta, 4 miesiące, ulica Spora 6.

Sprzedaz kart żywnościowych na miesiąc grudzień

(p) Jak dowiadujemy się sprzedaz kart żywnościowych na miesiąc grudzień b. r. rozpocznie się w czwartek, dnia 18 listopada b. r. w dwóch Biurach Obwodowych przy ul. Dąbrowskiego 11 oraz Adolf Hitler Allee 14 według następującego planu:

Obwodowe Biuro Sprzedaży Kart Żywnościowych Nr. 1 przy ul. Dąbrowskiego 11.
Dnia 18 listopada b. r. ulice: Andrzejka Anny, Augustyna, Stara, Traugutta, św. Barbary, Oświęcimska, Aleja Wolności, Kordeckiego, Krasieńskiego oraz Śniadeckich;

19 b. m. ulice: Chłopińskiego, H. Wróńskiego, Zajacka, Dąbkowskiego, Focha, Podlaska, oraz Podhalańska;

20 b. m. ulice: Sobieskiego, 3-go Maja, Waszyngtona, Ciasna, Polska, Elbiety, Wyw. O-rzechowskiego, Zgody, Lisiniecka, Debińskiego oraz Gdańska;

21 b. m. ulice: Glogera, Gnasyńska, Kazimierza, Łęczycka, Raclawicka, Sowińskiego, Al. Kościuski, Handlowa, Huculska, Jadwigi, Kujawska, Wolyńska oraz Żwirki i Wigury;

22 b. m. ulice: Jasnowojska, Wroczycka, Jana, Jacka, Powstańców, Bony Dąbrowskiego, Jolanty, Kapucyńska, Klastorna, Kopernika, Kruszycka, Okólna, P. O. W. Wileńska, Lignicka, Lubelska, Lubliniecka oraz Lwowska;

23 b. m. ulice: św. Rocha, Łódzka, Rуска, Litewska, Rolnicza, 1-go Maja oraz Adolf Hitler Allee;

24 b. m. ulice: Mązowiecka, Emilii Plater, Kaszubska, Ochotników Wojennych, Wodzikiego, Słowackiego, Sułkowskiego, Pomorska, Pawła, Paulińska, Prądzińskiego, Biegańskiego, oraz Orawska;

25 b. m. ulice: Brzeźnicka, Czarneckiego, 7-miu Kamienic, Podolska, Pułaskiego, Saiomei oraz Moniki;

26 b. m. ulice: Sandomierska, Skrzyneckiego, Wand, Ambulatoryjna, Mickiewicza, Kawodrzańska, Kilińskiego, Teresy, Toruńska, Wysockiego,

Borelowskiego, Curie-Skłodowskiej, Bielska oraz Dobrzyńskiego;

27 b. m. ulice: Kingi, Plac Pierackiego, Wały Dwernickiego, Wieluńska, Zanłek, Wieluński Rynek, oraz Zaulek Gdański I, II, III i IV.

Obwodowe Biuro Sprzedaży Kart Żywnościowych Nr. 2 Adolf Hitler Allee 14.
Dnia 18 listopada: b. r. ulice: Adolf Hitler Allee, Anielska, Artylejska, Asnyka, Babia, Babi Domek, Batorego, Bema, Błotna, Bocińska, Boczna, Botaniczna, Bratnia, Brzozowa, Broni, Cs, Brzoński, Bukowa, Brń, Bystra, Cedrowa, Chalujskiego, Chelmińskiego Chłodka, Chmielna, Chodowieckiego, Chodkiewicza, Chrobręgo, Ciłcha, Ciępla, Cisowa, Cmentarna, Czysła, Daniłowskiego, Plac Daszyńskiego, Dębowa, Długosza, Dobra, Dojazd, Dolna, Dzielna oraz Dzika;

19 b. m. ulice: Fabryczna, Fałata, Fredry, Gajowa, Garbarska, Garbaldiego, Garncarska, Garczowa, Gersona, Gęsia, Gładka, Głęboka, Głowackiego, Górki, Górna, Górska, Grabowa, Granicza, Grotgiera, Hetmańska, Hoża, Iglasta, Jagiellońska, Jagiły, Jaskrowska, Jodłowa, Berka, Jozefowicza, Jutowa, Kamienna, Kasprzowicza, Katedralna, Kawi, Kawodrzańska, Kącik, Kątna oraz Kiedrzyńska;

20 b. m. ulice: Kochanowskiego, Koponickiej, Kopocowa, Kościelna, Kossaka, Kozia, Kosyniera, Kręta, Królewska, Krótka, Krucza, Kucelna, Kunickiego, Kusiecka, Laskowa, Lenartowicza, Lesna, Leszka Białego, Limanowskiego, Limbova, Lipowa, Liściasta, Ładna, Łąkowa, Łąki Kawodrzańskie, Łokietka, Łukasiewicza, Malczewskiego, Mała oraz Marysi;

21 b. m. ulice: Matejki, Miarki, Mierna, Mieszka Starego, Miła, Mirckiego, Mirowska, Mokra, Mostowa, Modrzewiowa, Moniuszki, Mochnackiego, Młynarska, Nadzrečna, Narutowicza, Niacala Niedługa, Niewielka, Niska, Narwidza oraz Nowa;

22 b. m. ulice: Oficerska, Okrzei, Olszowa, Olsztyńska, Ołowiana, Orkana, Orlicz Dreszera, O-

rzechochowskiego, Osikowa, Ossowieckiego, Ostra, Paderewskiego, Palimowa, Papierowa, Perla Piaskowa, Piastowska, Piłsudskiego, Piotrowska, oraz Plaska;

24 b. m. ulice: Podgórna, Podkolejowa, Podwale, Podwójna, Pogodna, Polna, Poniatowskiego, Projektowana, Prosta, Prusa, Przedchodnia, Przemysłowa, Przemyska, Przybyszewskiego, Ptasia, Pusta, 7 Raków, Rejtana, Równa, Równoległa, Rybna, Rynek Narutowicza, Rzeźnicka, Sabinowska, Sadowa, Ściegiennego, Senatorska, Siemiradzkiego, Sieroszowskiego, 15-go Sierpnia, Skrupki, Skońska, Ślepa, Stoleczna, Słiska, Sokola, oraz Sosnowa;

25 b. m. ulice: Sowiła, Spadek Spadzista, Spokojna, Sporna, Srebrna, Stary Rynek, Stawowa, Stradomska, Strażacka, Stroma, Struga, Sucha, Swierkowa, Syrokomi, Szara, Chopina, Szczytowa, Targowa, Tarnowskiego, Tartakowa, Tetmajera, Topolowa, Towiańskiego, Twarda, Tymczasowa, Ułańska, Warnieńczyka, oraz Wrośkiego;

26 b. m. ulice: Warszawska, Rynek Warszawski, Wazów, Waska, Welniána, Wesoła, Widna, Wilsona, Wieniawskiego, Wierzbowa, Wisińska, Wodna, Wolna, Wronia, Wroczyńska, Wspólna oraz Wysoka.

27 b. m. ulice: Wypiańskiego, Zaczyska, Zamenhoffa, Zamojskiego oraz Ziota;

28 b. m. ulice: Zabia, Zareckiego, Zelazna, Zeremskiego, Żołnierska, Źródłana, oraz Żora-

Nabożeństwo żabne

(p) Zarząd Cechu Słusarzy zawiadamia, że w dniu 18 listopada b. r. o godz. 8,45 w kościele św. Zygmunta zostanie odprawiona Msza św. żabłona za zmarłych członków Cechu. Członkowie wymienionego Cechu proszeni są o jak najliczniejsze i punktualne przybycie.

s. t. p.

KSIĄDZ JUBILAT

Emanuel Maderski

EMERYT

opatrzony Św. Sakramentami, zasnął w Panu dnia 15 listopada 1943 r. w wieku 82 lat, kapłaństwo 54.

Wyprowadzenie drogiej nam żłobki z plebanii w Jedlnie do miejscowego kościoła parafialnego nastąpi w środę, dnia 17 b. m., o godz. 16-ej, a pogrzeb w czwartek o godz. 10-ej rano.

O czym zawiadamiają przyjaciel i życzliwych pamięci Zmarłego

KS. PROBOSZCZ PAR. JEDLNO I RODZINA.



ALEKSY KULA

po długich i ciężkich cierpieniach, zasnął w Panu dnia 16-go listopada 1943 r., przeżywszy lat 28.

Pogrzeb odbędzie się we Mstowie dnia 18-go b. m. (w czwartek) o godzinie 3-ciej po południu.

O smutnych tych obrzędach zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych, pozostali w nieutulonym żalu i smutku

rodzice, siostry, bracia, szwagrowie i narzeczona.

4713

Dnia 18 listopada, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci najukochańszej i niezapomnianej Matki naszej i Ojca

Weroniki i Wojciecha Siedlak

zostanie odprawiona Msza św. o godz. 9.30 rano w kościele N. M. P. na którą zapraszają krewnych i znajomych

DZIECI

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogiem nam zwiłkom Męża, Ojca i Dziadka naszego

s. t. p.

Szymona Polusa

a w szczególności ka. Gorczatemu, p. organicie Dankowskiemu za piękne odpiewanie pieśni, Współpracownikom firmy „Kosmos”, W współpracownikom Ogrodnictwa Kule, wszystkim krewnym, sąsiadom, kolegom, znajomym i wszystkim Ogródnikom, którzy okazali nam tyle serca i współczucia w tak ciężkiej dla nas chwili, a głębi żałobnych serc składamy staropolskie „Bóg zapłać”

Zona, córki, synowie, synowie i wnuki.

Korektor i rewizor

Ile możności zecer zawodowy, poszukiwany natychmiast do tekstu niemieckiego. Oferty do „Kuriera Częstochowskiego” w Częstochowie pod Nr. 4393.

4393

Chcesz Szybko Sprzedać

garnitur, płaszcz, kostium, kurtkę, spodnie, futro, lisa, suknie i t. p. — udaj się do „CENTRALI” Częstochowa, I-sza Aleja Nr. 5 (sklepie). 410



WARSAWA - ZIELNA 28

poleska hurtowo po cenach najniższych: wody kwiatowe, kolonjaski, perfumy, kremy, sminki, pudry, różki, czoszek, pasty i mydła do zębów, środki do golenia, wazeliny, gliceryny, brylantyny, proszki do prania i oszczędzania, klej i oliwa do rowerów, utrzymujący (1. 5. 10 zł i 1 kg) — PASTĘ do obuwia „DOBROLIN” i lase oraz BARWNIKI DO TKANIN, Koloryst. Wilbra, Okolit, Barwick, Farbol. Prowinia za zaliczeniem. 3475

ZGUBY

SKRADZIONO książeczke Ubezpieczalni Społecznej w Częstochowie Nr. 1369828 na nazwisko Jędras Kazimierz. 4863

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd gminy Głogocin na nazwisko Markowski Stanisław, zam. w Janówku, gm. Ciośny, pow. Tomaszów Maz. 4391

SKRADZIONO kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd gm. Gorzkowice za Nr 481 na nazwisko Sobieralski Antoni, zam. w Gościńcu, gm. Gorzkowice. 4388

ZGUBIONO dowód osobisty wyd. przez Zarząd gm. Konary na nazwisko Jędrzejczyk Wincenty. 4702

ZGUBIONO przepustkę nośną wyd. przez fabr. „Raków” i zaświadczanie na rower na nazwisko Dolanik Zygmunt. 4691

ZGUBIONO dowód osobisty wyd. przez Zarząd gm. Konary na nazwisko Grabowski Józef. 4700

ZGINAŁ pies 3-miesięczny wilczek w okolicy Jasnej Góry. Łaskawego znalazcę proszę się odezwać do wypracodawcy Kaznowski, Częstochowa, 8 Maja 14. 4685

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Częstochowie i patent wydany przez Urząd Szarbowy w Częstochowie na nazwisko Bujasz Stefania. 4684

SKRADZIONO dowód osobisty wyd. przez Zarząd m. Częstochowy oraz kartę pracy wydaną przez Arbetismus w Częstochowie na nazwisko Detto Piotr. 4683

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Częstochowie, powiadomienie karty pracy i leżącą emerytalną wydano na nazwisko Mofina Rylika, oraz kwit na kartę rozpoznawczą wyd. na nazwisko Mofina Eleonora. Łaskawego znalazcę proszę się o zwrot za wypracodawcą. 4683

ZGUBIONO pozwolenie na używanie roweru na nazwisko Roman Jerzy. 4681

ZGUBIONO pozwolenie na używanie roweru na nazwisko Stepkowski Janusz. 4682

ZGUBIONO portfel skórkowy zawierający patent sklepu spożywczo, kwity od podatku wydane na nazwisko Pęzek Marian. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot za wypracodawcą na adres, Pęzek M., poczta Seemim Kolo drzewja. 4674

ZGUBIONO dowód osobisty, wydany przez gm. Przewóz na nazwisko Zofia Zachariasz z Siarkowa. 4286

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą, wystawioną przez gm. Kobielen na nazwisko Sienkiewicz Czesław. 4684

ZARZĄD miasta Piotrkowa unioważnia niniejszym kartę rozpoznawczą Nr. 18988 wyd. na nazwisko Węgrzyn Józef. 4361

ZARZĄD miasta Piotrkowa unioważnia niniejszym kartę rozpoznawczą Nr. 19988 wyd. na nazwisko Bakalarski Wiesław. 4364

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą Nr. 8655 wyd. przez gm. Szydłów na nazwisko Kaeperska Janina. 4362

OSTRZEŻENIE! Ostrożnie przed nabyciem skradzionego w m. dn. 14.II.1943 r. roweru miejskiego firmy „Zawadzki”. Nr. ramy 67981, czarny, przyniesiony, opony „Dunlop” angielskie, lampy czarnej, przyczołowana ramy z wyjątkiem pedala. Lampa i prądnicza firmy „Miele”. Prądnicza z osłoną wachlarzową ochraniającą. Mielnicza Nr. 3157. Przyniesiona przy torpedzie. Torpedo z zamoczeniem wuswanym. Siodło i torba z kluczem, skórzana torba pompka chromowa-nielutowana, drewnik na kierownicy przy prawej ręce ze złączoną sprężyną. Korki na kierownicy gumowe czarne, zniszczone. Bagażnik rurkowy czar. A. Imalczyk, Ozarnieckiego 40, w Częstochowie. 4684

ZGUBIONO zaświadczenie o złożeniu wniosku na kartę rozpoznawczą na nazwisko Bronisława Paluszka, wieś Celin, gm. Seemim. 4579

500 ZŁ NAGRODY za oddalenie do okulisty Mira Aleja 19, zginionego pierścienka złotego damskiego (Markiza z trzema brylantami i diamentami). 4154

SKRADZIONO kartę rozpoznawczą wyd. na nazwisko Juliana Szwarbid, zamieszkałego we wsi Brudki gm. Bogusławice, pow. Piotrkowski, wydaną przez gm. Bogusławice. 4374

SKRADZIONO dowód osobisty wyd. przez Zarząd gminy Przewóz na nazwisko Mieczysław Kaniowski z Wiercicy. 4577

ZGUBIONO dowód osobisty Nr. 10042 K. 38 na nazwisko Koprek Hipolit z Brusław, gm. Ina, pow. Tomaszów Maz. 4376

SKRADZIONO kartę rozpoznawczą Nr. 52042 na nazwisko Benignus Zaganiacz, wystawiona przez Zarząd Miejski Włoszczowa. 4375

ZGUBIONO książkę Ubezpieczalni Społecznej na nazwisko Gromadzinski Lucjan. 535

POSADY

MAJSTER(ka) do prowadzenia i zorganizowania produkcji lalek i grzechotek celulozowych poszukiwany. Oferty w podzieleniu warunków przysłać Biuro Ogłoszeń F. Kraina, Warszawa, Bracka 17 pod „Majster”. 4328

PRZYJMIEMY kilka panienek do pracy. Zgłoszenia Dąbrowskiego Nr. 15, biuro. 4493

POTRZEBNA czeladniczka do pracowni sukien. Częstochowa, Warszawska 32. 4694

POTRZEBNA dziewczyna na przychodnię lub na stałe. Wiadomości M. Kabiński, Częstochowa, Ciesielski-Skiłdowski 21. 4685

ZUKAM posady, ukończona szkoła rolnicza. Referencje. Chętnie jako pisarz maszyni, magazynier lub inna. Oferty do „Kuriera” Nr. 4689. 4689

FRYZJER męski potrzebny zaraz. Warunki dobre, Wolbrom, Rynek 19. 4685

PIOTRKOWIANIN, lat 3, z ukończonym gimnazjum, znajomością języka niemieckiego, szuka odpowiedniej posady (biurowej, sklepowej). Zgłoszenia: Piotrków Tryb. Rokyczyka 83, m. 3. 4880

SKŁADZKA potrzebna na stałe lub przybydozca. Warunki dobre. Częstochowa, Kościuski 18/2. 4683

POTRZEBNA przychodnia pomoc domowa u lekarza. Częstochowa, Dąbrowskiego 21, m. 5. 4678

POTRZEBNY uczeń krawiecki, Częstochowa, Aleja 8, W. Pluska. 4679

TARTACZNIK z dletnią praktyką drzewną i biurową, władający językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie, zamieszkał w osiedle „Mieszkanie”, posiad. od zaraz. ewtl. później. Łaskawo oferty i wypracowania dać upraszamy kierować do „Kuriera” Częst., pod Nr. 4678a. 4678a

BAKTERIOLOGIŹY (biurowy) do wielkiego laboratorium od zaraz poszukiwany. Zgłoszenia pod Nr. 4297 do „Kuriera” Częstochowskiego. 4297

KILKU bakteriologów (sil. zst. -skich) jako laborantów lub asystentów poszukuje do wielkiego laboratorium. Zgłoszenia do „Kuriera” Częstochowskiego pod Nr. 4298a. 4298

AGENTA w Częstochowie, dział kosmetyczny, poszukuje B. Joślewicz, s. doznacza wkaż. 526

UZOJCAWI KOBIECI na posługę za dobrego wypracowaniem potrzebny od zaraz. Zgł. „Centrali” Częst., I Aleja 5 (sklepie odda. 405

AGENTW potrzebujący przyjm. firma „Foto-Splendid”. Kielce. Zgłoszenia: Kielce, skr. poczta 102. 4272

KUPNO

KSIĘGARNIA Antoniego Egera w Częstochowie, I Aleja Nr. 14, kupuje wszelkie książki powielone dla celów bibliotecznych. Zgłoszenia: Egera, 4678

KUPUJE wszelkie książki. Częst., Krótka 42, Galkiewicz. 4401

KRAKÓW — Lwów — lub inna miejscowości! Kupię kamieniec — willę — parcelę budowlaną gospodarską na stałe. Rozmowa natychmiast. Zgłoszenia: Włodzimierz Huk, Kraków, Pijarska 19, m. 7. 4306

PIEC KAFLOWY przenośny z rurą, kupię natychmiast, „Centrali” Częst., I Aleja 5 (sklepie odda. 411

KUPUJE wszystkie książki, placę najlepsze ceny. Galkiewicz, 4708

ROZPŁYACZ do drzew i materiałów do dwóch 10000000. Oferty do „Kuriera” pod Nr. 4685. 4686

KOLYSKA dziecięca kupię zaraz. Częstochowa, Pocha 18, Helena Przegodna. 4669

KUPUJE używaną odzież i bieliznę, placę ceny najwyższe. Dąbrowskiego 21, przy ul. Szydłowskiej, wprost, II piętro. 4676

MEREZKARKE „SINGERA” kupię. Oferty do biura stacjon. Oferty pod II Aleja 38, m. 2. 4494

SPRZEDAŻ

MASZYNE „SINGERA” gabinetowe. Oferty do biura stacjon. Oferty pod II Aleja 38, m. 10. 416

MASZYNE „SINGERA” gabinetowe. Oferty do biura stacjon. Oferty pod II Aleja 38, m. 10. 416

KREDENS pokójowy duży, dębowy, 10000000. Oferty do biura stacjon. Oferty pod II Aleja 38, m. 6. 4444

WIELKI wybór książek od 5 zł. Częstochowa, ul. Krótka Nr. 42, Galkiewicz. 4429

FUTRO jętki karakulowa i żrebowe, kapturki czarna wyda. IIsz. szelby, futro męskie czarne okazj. sprzed. „Komis”, Częstochowa, Aleja 31. 4118

EARNITUR marowego, dywan błękitny 3.40 z 250 franka, podłoga, wia, sprzed. Częstochowa, Dreszera 3 m. 31. 4604

YROCINIARZ na sprzedaż. Częst., Baszewska 24, m. 1. 4654

SPRZEDAŻ damska masyżna „Sina” 10000000. Oferty do biura stacjon. Oferty pod II Aleja 38, m. 7. 4555

PIEC kaflowy pokojowy przenośny z rurą, sprzed. Częstochowa, I Aleja 12, m. 4. 4587

SPRZEDAŻ trzawki z szelochami i półbuty męskie oraz damskie koturny granatowe — nowa i lisa srebrnego. Kosztuski 17 (doznacza wkaż. 4429

SPRZEDAŻ palto męskie czarne, ma wstążkę oraz kapturki krótki w dobrym stanie. Częstochowa, św. Rocha 3. 4524

PIANINO pancerno-krytym do składowania, sprzed. w bardzo dobrym stanie. Częstochowa, II Aleja 32, m. 20. 4651

DO SPRZEDAŻIA płaszcz skórzany na niskiego szcuplego pana Wiad.; firma Janowski, Częstochowa, I Aleja 7, od godz. 18—19. 435

OKAZJYJNIE tanio para tyrandoli (obawiają się). Częstochowa, Aleja 30, m. 23. 4498

SPRZEDAŻ łożko meblowe (st. skł. Częst., Al. Wolności 19, m. 29. 4697

FOKI eleganckie i dzielnie bielizna. Częstochowa, Włocławska 34, m. 10—12 i 8—5. 4687

CZAPNICZA maszyna „Singera” sprzed. Częstochowa, ul. Warszawska 84, m. 2. 4698

TAPCZAN i futro damskie jasne, lisa, Wład. Częstochowa, III Aleja 78, m. 9. 4699

WIELKI wybór książek od 5 zł. Galkiewicz, Częst., Krótka 4704

SPRZEDAŻE stół okrągły rozkładany „Przemysłowy” Częstochowa, Warszawska 47, 4705

PASZCZY granatowy dla chłopca od lat 15, w dobrym stanie. Częstochowa, ul. Kilińskiego 14, m. 7. 4707

LIS piękny, korzystny do spr. Częst., Kościuski 21, m. 1. 4706

GARNITUR ciemny męski, futro jętki karakulowa, białe, suknie wełniane, kupon na ubranie i jednolite. Wład. Częstochowa, Baszewska 2, m. 5. 4696

OKAZJAI! Do sprzedania piękny, z bardzo dużym płaszczem, z futrem, kupię lub zamienię na inne. Oferty do biura stacjon. Oferty pod II Aleja 38, m. 2. 4694

PIECYK szamotowy o dwóch fajkach z pieczeniem oraz wypracow. sprzed. Częst., Stawowa 19, m. 19. 4687

SZAMOTWY piec, dobry stan, sprzed. St. Imalczyk, Ozarnieckiego 40 w Częstochowie. 4688

FUTRO męskie nurbie, hobnierz, oparty, ewentualnie białe z kolonjaski, sprzed. Wiadomości: Prędzi 50, m. 34, parter, lewa oficyna, godz. 4 po poł. 4690

SPRZEDAŻ sprzętarki do naw. jania niel. Częstochowa, Mała 50, m. 7. 4680

SPRZEDAŻ kredens kuchenny, ciemny, Częstochowa, Baszewska 12, Buroszyska. 4681

LOKALE

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje z wygodami, bez mebli, tel. 16-33, 4700

POSZUKUJE pokój umiarkowany, „Kuriera” pod Nr. 4688. 4688

RÓŻNE

ZDOLNY mechanik przyjmie wszelkie naprawy maszyn i skomplikowanych samochodów, również wykonuje nowe według wzorów i rysunków, zgłoszenia do K. C. pod Nr. 4677. 4677

POSIADAJĄ w centrum Częstoch. przy widny lokal przem.owy, ok. 150 m. kw., czynne siła, światło, telefon. Nadaje się na warsztat mechaniczny, stolarnię, wtryskiwanie, przycinanie, polerowanie, laki i współpracę do spalki, mogą dodać komple. wypos. siłki, transmisje i pasy. Oferty Nr. 4683 do „Kuriera” Częst. 4683

POPOWADZE lub wydzierżawienie, sprzed. „Kuriera” Częstochowa. Zgłoszenia do „Kuriera” Częstochowa, ul. „4675”. 4675

STENOGRAFIJ polecił, sławiecia oraz języka niemieckiego, nuczająca listownie Korresponden. ojęne Kursy Stenografii, Lublin, ul. Wesoła 100, 27. (skrytka pocztowa 1097) Wznowienie informac. — po nadstaniu 2. 4109

WARSZAWA Pensjonat kofortowy, ul. Mioduszy 4, tel. 5-06-09 2788

KOORDYNACJA NAUKA w programie Idealnym gimnazjalnym (przemysłowy matematyka, fizyka, chemia, informatyka, fizyka, chemia), Warszawa, Smólna 84-4. 2468

PATEFONY elektryczne pojedyncze i zmienne, do 10 pty, oraz wzmacniacze i adaptory po okazj. sprzed. Warszawa, Ryśka 1, m. 2. Zamiejscowym listownie 3671

PANI Dola lub pan Szespan Niechciał prosić się o zgłoszenie się w ich własnym interesie do restauracji przy ul. Narutowicza 14. 4684

ROZWIADY, separacje alimenty — informację dostarczają prawnicy. Warszawa, Ryśka 1, m. 2. Zamiejscowym listownie 3671

SWETERY, reformy, rajty, komplety, fryzury, modna uszyta ze starego i nowego materiału powierzonego. Pracownia trykarska Bogusław Wolski, Piotrków Tryb., Ziem. Wschodniej 57. Firma okazuje od roku 1935. Tamże wytwarbia się pociochy. 4685

SPRZET RYBACKI — pełna komplety haczyków, żyłek, wędek, bławusów, pędzi, ryzki, w wielkim wyborze. Ceniki wrylamy. Prowinia za zaliczeniem. Warszawa, Próżna 10, Inż. Skorski. 4680

KTO pragnie pomóc choremu na gruźlicę, obokowemu rodzinie (niepełnosprawny), składowy Szpitalki, Litmanstadt, Marktstrasse 19/28. 4383

S. MIRECKA, Warszawa, ul. Ordzówkowska 102, tel. 698-30. Haczyki choinkowe, sztuczna bielizna wrylamy za zaliczeniem. 4689

KRAWCOWA szyje ładnie i szybko kostiumy, płaszcze i suknie. Częst., Targowa 11/11. 4691

ODDAM dziecko, wzniesione, niechrząca na zdrowie. Wiadomości do „Kuriera” Częstochowa, ul. Śniadeckich Nr. 24. 4683

W PIOTRKOWIE poszukuje dozwolone „Kuriera” (najchętniej materiały piśmiennie lub podobne), albo kiosku, ewentualnie biuro. Y. Hall, wraz z urządzeniami, w Częstochowie. Oferty do biura stacjon. Oferty pod II Aleja 38, m. 4. 4699

PAN J. M. Kielce w związku z listem, Kiełocrestante 18420, proszony jest o ponowne napisanie celom porozumienia. 4681

WZYWAJ osobnika do dobrowolnego oddania mi zabranego rękopisu, gdyż jest mi ważny. W przypadku niezachowania powagi do odpowiedzialności. 4683

NALEPIEJ propozycja chiro-manika, Częstochowa, Targowa 19, m. 1, vis a vis Straży Pożar. 4692

UWAGA PRZEPOMIADAI! Przesłanie i przysłanie z rekł, wraz z opisem, zdjęciami, rodzinne i miłośne. Częstochowa, Miłowicza 41, m. 2. 4683

PSYCHOGRAFILOG mistrz Emmott o wybitnym darze jasnowidzenia wyzwyjnego przepowiednia każdemu z nas, z charakteru i podziemia dat urodzenia na podstawie których ustala horoskop przyszłości. Daje rady, wypracow. wiedz. Zgłoszenia: Kłopoty 7, m. 2. 4699

WZYWAJ osobnika do dobrowolnego oddania mi zabranego rękopisu, gdyż jest mi ważny. W przypadku niezachowania powagi do odpowiedzialności. 4683

WZYWAJ osobnika do dobrowolnego oddania mi zabranego rękopisu, gdyż jest mi ważny. W przypadku niezachowania powagi do odpowiedzialności. 4683

WZYWAJ osobnika do dobrowolnego oddania mi zabranego rękopisu, gdyż jest mi ważny. W przypadku niezachowania powagi do odpowiedzialności. 4683

WZYWAJ osobnika do dobrowolnego oddania mi zabranego rękopisu, gdyż jest mi ważny. W przypadku niezachowania powagi do odpowiedzialności. 4683

WZYWAJ osobnika do dobrowolnego oddania mi zabranego rękopisu, gdyż jest mi ważny. W przypadku niezachowania powagi do odpowiedzialności. 4683

WZYWAJ osobnika do dobrowolnego oddania mi zabranego rękopisu, gdyż jest mi ważny. W przypadku niezachowania powagi do odpowiedzialności. 4683

WZYWAJ osobnika do dobrowolnego oddania mi zabranego rękopisu, gdyż jest mi ważny. W przypadku niezachowania powagi do odpowiedzialności. 4683